

5 februari 2021

Beantwoording vragen aanbieders over de in voorbereiding zijnde aanbesteding Wmo 2022

1

In de meetings heb ik al een paar keer een idee geopperd om het hele proces rondom ondersteuning van inwoners te vergemakkelijken. De kosten rijzen de pan uit, en dat komt m.i. vooral omdat we het systeem zo ingewikkeld maken. Mensen willen geen beschikking, ze willen ondersteuning.

In de meetings verwees ik ook al naar Veendam, waar men algemene en maatwerkvoorzieningen bij elkaar in één aanbesteding doet. Wie weet kan dat in SW Fryslân ook nog, want op dit moment lijken de aanbestedingsdelen best klein te worden, dus dat betekent veel handling voor relatief weinig cliënten / inwoners.

Een idee voor echte transformatie:

Ga beschikkingsloos werken. Verwijs gewoon iedereen met een ondersteuningsvraag naar 'de voorziening'. Daarmee bespaar je veel tijd én veel geld, ook aan ambtenaren, WMO consultants in de gebiedsteams.

Reactie gemeente:

Op basis van ingewonnen juridisch advies blijkt dat het in strijd is met de Algemene wet bestuursrecht en de Wmo om geen beschikking af te geven bij een Wmo-maatwerkvoorziening. Bij Algemene voorzieningen kan wel zonder beschikking worden gewerkt.

2

Aanbesteding samenvoegen kan, maar je kunt in de aanbesteding de 'maatwerk'partij ook dwingen tot samenwerking met de 'algemene' partijen. De maatwerkorganisaties hebben immers belang bij goedlopende algemene voorzieningen. Doordat de maatwerkpartij iedereen aan de deur krijgt, is het voor hen interessant én van groot belang om te zorgen voor passende voorliggende voorzieningen.

Reactie gemeente:

De lumpsumvergoeding voor de in voorbereiding zijnde aanbesteding herbergt een maximale prikkel voor de opdrachtnemer om samen te werken met de 'algemene' partijen om te komen tot passende voorliggende voorzieningen.

3

Creëer een 'samenwerkingsbudget' waarbij de gegunde partijen samen (algemene) voorzieningen op kunnen zetten of verbeteren

Reactie gemeente:

In het gebiedsbudget wordt ook een extra vergoeding/transformatiebudget in het opgenomen (alleen bij begeleiding en niet bij HH) voor het door de hoofdaannemer realiseren van alternatieve voorzieningen in het voorliggend veld. Deze 'innovatie-subsidie' wordt aan de hoofdaannemer toegekend met een instemmingsvereiste van de gemeente (vanwege de afstemming met andere activiteiten zoals die van het Sociaal Collectief). Als onderdeel van de innovatie wordt ook € 75.000 per jaar gereserveerd voor de inzet van preventiemakelaars door de gemeente op basis van het preventieakkoord 'Gezond Oud Worden'. Dit preventiebudget wordt niet opgenomen in de gebiedsbudgetten, maar is daar inhoudelijk nauw mee verbonden.

4

Timmer de lumpsum niet teveel dicht met potjes-voor-dit en potjes-voor-dat. Geef de aanbieder(s) de ruimte om zelf met eigen oplossingen te komen (in overleg met de bewoners)

Reactie gemeente:

Er is één lumpsum waarover de opdrachtnemer kan beschikken, een deel daarvan is geormerkt als transformatiebudget waarvan de besteding instemming vereist van de gemeente.

5

Geef bewoners de mogelijkheid om in beroep te gaan als het ondersteuningsplan niet goed is, of goed wordt uitgevoerd. Dit zou je kunnen meten met een tevredenheidsonderzoek. Dat zou kunnen leiden tot een beschikking, als de gemeente dat nodig acht. Geef dus alleen een beschikking af als mensen daar om vragen.

Reactie gemeente:

Zie het antwoord op vraag 1.

6

Jullie spreken regelmatig over 'transformatie' en ik denk dat vooral het ingewikkelde en op wantrouwen gebaseerde proces van beschikken, registreren en controleren leidt tot dure oplossingen. Met het hier bovenstaande proces kun je daar grote stappen in maken.

Reactie gemeente:

Zoals bekend wil de gemeente juist toewerken naar een financiering van ondersteuningsvormen die leidt tot kwalitatief goede ondersteuning tegen lagere kosten dan nu het geval is in de Open house-systematiek. Het werken met een beschikking is een afweging van diverse feiten en belangen en staat naar oordeel van de gemeente de realisatie van bovengenoemde doelstelling niet in de weg.

7

Daling aantal inwoners

In uw presentatie van 26 en 27 oktober 2020 schrijft u als kostenverlagend effect dat “Minder inwoners maken gebruik van maatwerk”. In de berekening van het gebiedsbudget gaat u er vanuit dat er gemiddeld 23% minder inwoners gebruik gaan maken van maatwerk. Variërend van 5% bij dagbesteding zwaar voor lichamelijk gehandicapten tot 70% minder inwoners bij Dagactiviteit licht voor ouderen.

Aannames in plaats van feiten

Deze percentages zijn aannames en heeft u gebaseerd op expert opinion (verwachtingen van experts). Er ligt geen kwantitatief onderzoek aan ten grondslag of is anderszins gebaseerd op feiten. Terwijl er in verschillende gemeenten (zoals bijvoorbeeld Utrecht, Alphen aan de Rijn, Emmen, Groningen) al enige jaren gewerkt wordt met een lumpsumfinanciering. Gemeente Groningen heeft nagenoeg dezelfde percentages als u gehanteerd in de berekening van de gebiedsbudgetten. De praktijk daar is dat deze percentages op geen enkele wijze gerealiseerd zijn en/of kunnen worden. Uit gesprekken met hoofdaanbieders daar, blijkt bijvoorbeeld dat er na twee jaar nog steeds net zo veel ouderen gebruik maken van dagbesteding licht.

Reactie gemeente:

Er is in Nederland geen empirisch bewijs van andere gemeenten dat de gehanteerde transformatiepercentages daadwerkelijk zijn gerealiseerd, maar omdat we de beweging wel willen maken zijn we aangewezen op expert-opinions. Wij zijn het niet met u eens dat de ervaringen in Groningen aantonen dat het beoogde effect niet kan worden bereikt (zie ook het antwoord bij vraag 9). Van belang is te constateren dat het niet gaat om de effecten per doelgroep en per product, maar om het totale effect voor het gebiedsbudget als geheel. Binnen het gebiedsbudget kan er gesubstitueerd worden tussen de verschillende effecten. Bovendien is er sprake van een ingroei-effect waardoor pas vanaf het vierde contractjaar alle transformatie-effecten volledig in de berekening van gebiedsbudget zijn meegenomen.

8

Voorliggend veld

Daarnaast is uw verwachting (bron: presentatie 26 en 27 oktober) dat er meer en ander gebruik komt van het voorliggend veld. Het is een vereiste dat het voorliggend veld (welzijn, kerken, vrijwilligersorganisaties, Stipepunten, inloop- en ontmoetingscentra, dorpsinitiatieven) voldoende capaciteit heeft om een toename van inwoners te kunnen gaan ondersteunen. In het recente interview van wethouder Wielinga in de Volkskrant blijkt dat er ook in deze voorliggende voorzieningen bezuinigd moet worden. Daardoor is het niet waarschijnlijk dat meer inwoners gebruik kunnen gaan maken van het voorliggend veld en alsnog aangewezen zijn op maatwerkvoorzieningen.

Reactie gemeente:

Het is niet juist dat er op de voorliggende voorzieningen bezuinigd zal worden. Via het transformatiebudget wordt de hoofdaanbieder juist in staat gesteld alternatieve voorzieningen in het voorliggend veld te versterken of te initiëren (zie ook vraag 3 hiervoor).

9

Bezwaar

Wij maken daarom bezwaar tegen de door u gehanteerde percentages van afname aantal inwoners die gebruik maken van maatwerkvoorzieningen. Omdat

1. U de percentages baseert op aannames en dat er geen cijfermatige onderbouwing is terwijl er wel informatie beschikbaar is in andere gemeenten
2. in gemeente Groningen de ervaring is dat de(zelfde) verwachte daling niet gerealiseerd is en niet mogelijk meer geacht wordt
3. de voorliggende voorzieningen onvoldoende toegerust worden om de toestroom van inwoners te kunnen opvangen.
4. Aanbieder geen invloed heeft op het aantal inwoners dat gebruik maakt van maatwerkondersteuning. Dit is en blijft een taak van de gebiedsteams.

Wij verzoeken u onderzoek te (laten) doen bij andere gemeenten in welke mate lumpsumfinanciering leidt tot afname van het aantal inwoners dat gebruik maakt van maatwerkvoorzieningen. Om vervolgens deze uitkomsten te verwerken in het gebiedsbudget en in het toerusten / investeren in voorliggende voorzieningen.

Reactie gemeente:

Hoewel de gemeente uitvoerig contact heeft gehad met een aantal gemeenten die de Wmo met lumpsum hebben aanbesteed, is de ene gemeente niet 1 op 1 vergelijkbaar met een andere gemeente. De expert-opinions in de transformatiepercentages zullen in het bestek verder worden toegelicht.

Het beeld dat u schetst over de transformatie de gemeente Groningen herkennen wij niet omdat wij over informatie beschikken dat juist tot de conclusie leidt dat de aanbieders daar de gehanteerde transformatiepercentages niet als irreëel beschouwen. Dit bleek ook uit de dialoogsessies bij de toevoeging van de voormalige gemeente Haren aan de Groningse overeenkomst. Daarbij worden dezelfde percentages gebruikt als eerder voor Groningen. In Groningen is het gebiedsbudget in de eerste jaren financieel meer dan toereikend gebleken (althoewel een belangrijk deel van de transformatie ook daar nog behaald moet gaan worden: er zijn pas twee jaren voorbij na de start van de overeenkomst).

10

Omvang van ondersteuning

De aanbieder heeft wel invloed op de vorm en omvang van de ondersteuning. Nieuwe vormen ontwikkelen, anders inrichten, andere antwoorden geven. Zodat er per saldo gemiddeld minder

ondersteuning nodig is om de gewenste resultaten van het gebiedsteam te realiseren. De door u genoemde percentages van 0% tot 10% achten we reëel.

Reactie gemeente:

Fijn dat u onze inschattingen onderschrijft.

11

Ventiel

Wij zijn verheugd dat u voornemens bent om een ventiel in het contract op te nemen. Zoals hierboven gezegd is het onzeker of en in welke mate er minder inwoners gebruik gaan maken van maatwerkvoorzieningen. Dit zal moeten blijken uit onderzoek bij andere gemeenten en/of in de praktijk moeten gaan blijken.

Uiteindelijk zijn het de gebiedsteams die beslissen of een inwoner recht heeft op een maatwerkvoorziening of niet. Ook dit aspect valt buiten de invloedssfeer van de aanbieder. De aanbieder heeft geen/nauwelijks invloed op het aantal inwoners dat gebruik maakt van maatwerkvoorzieningen. Daarom is het van belang, zoals u dat ook omschrijft in de concepttekst, dat het aantal inwoners dat gebruik maakt van maatwerkvoorzieningen onderdeel is van het ventiel.

Reactie gemeente:

De gemeente bepaalt of een inwoner recht heeft op een voorziening, maar de aanbieder bepaalt op welke wijze daarin voorzien wordt, dat kan behalve door een maatwerkvoorziening ook (deels) door een algemene voorziening in het voorliggend veld.

Voor een reactie op de aard van het ventiel zie vraag 12.

12

Definitie ventiel

In de huidige concepttekst hanteert u de definitie van een toename van het aantal inwoners van meer dan 10% of meer dan het voorgaande jaar. Deze definitie op basis van aantal van het voorgaande jaar achten wij niet passend. In de berekening van het gebiedsbudget wordt namelijk rekening gehouden met een afname. Het percentage dient in onze ogen afhankelijk te zijn van het aantal inwoners waar het gebiedsbudget oorspronkelijk op gebaseerd is.

Stel dat er in 2019 1.000 inwoners gebruik maken van een maatwerkvoorziening, het gebiedsbudget voor 2022 berekend is op basis van 995 inwoners, in 2023 op 900 inwoners, in 2024 op 850 inwoners en vanaf 2025 op basis van 800 inwoners. Dan dient de berekening van het ventielpercentage gerelateerd te worden aan deze 995, respectievelijk 900, 850 en 800 inwoners. Een passendere formulering zou zijn: "Indien zich in enig jaar een afwijking is in het aantal inwoners dat gebruik maakt van maatwerkvoorzieningen van meer dan x% van het aantal inwoners waarop het gebiedsbudget is berekend, ontvangen aanbieders een vergoeding boven het gebiedsbudget. Deze vergoeding berekend door het aantal inwoners dat daadwerkelijk gebruik maakt van maatwerkvoorzieningen te delen door het verwachte aantal inwoners. Hiervan x% af te trekken. Het resterende percentage te vermenigvuldigen met het gebiedsbudget. Als voorbeeld:

	2019	2022	2023	2024	2025	2026
(verwacht) Aantal inwoners met maatwerkvoorziening	1.000	995	900	850	800	800
Stel: werkelijk aantal inwoners dat gebruik maakt	1.000	935	925	900	875	850
Afwijking verwacht/werkelijkheid	0,00%	-6,03%	2,78%	5,88%	9,38%	6,25%
Gebiedsbudget % tov 2019		112,00%	104,00%	93,00%	83,00%	84,00%
Gebiedsbudget (stel)	€ 2.000.000	€ 2.240.000	€ 2.080.000	€ 1.860.000	€ 1.660.000	€ 1.680.000
Gebiedsbudget maal afwijking		€ -135.075	€ 57.778	€ 109.412	€ 155.625	€ 105.000
Minus marge 3%		€ 67.200	€ 62.400	€ 55.800	€ 49.800	€ 50.400
Te verrekenen vergoeding		€ -67.875	n.v.t.	€ 53.612	€ 105.825	€ 54.600

In bovenstaand voorbeeld ontvangt de gemeente van de aanbieder in 2022 ruim 67.000 en ontvangt de aanbieder in de latere jaren.

Reactie gemeente:

Wij zullen bij de definitieve formulering van het ventiel rekening houden met uw terechte opmerking dat het voorgaande jaar geen maatstaf kan zijn voor de toepassing van het ventiel. Wij zullen bij het ventiel-artikel uitgaan van de verwachte aantallen cliënten die in het betreffende jaar in het gebiedsbudget zijn opgenomen.

13**Hoogte marge**

Het door u genoemde 10% achten wij te hoog/disproportioneel omdat de aanbieder geen of nauwelijks invloed heeft op het aantal inwoners dat gebruik maakt van maatwerkvoorzieningen. Terwijl het een substantieel deel van het gebiedsbudget betreft. Het legt daarmee een onevenredig deel van het financiële risico bij de aanbieder. Wij achten een percentage van 3% reëel.

Reactie gemeente:

Wij zullen het percentage van 10% heroverwegen.

14**Beheersmaatregelen**

U stelt als voorwaarde om het ventiel in werking te treden, dat “de aanbieder aantoonbaar en tijdig beheersmaatregelen heeft genomen om de gevolgen van die toename op te vangen.” Zoals gezegd is het gebiedsteam verantwoordelijk voor het aantal inwoners dat instroomt in de maatwerkvoorzieningen. Daar heeft de aanbieder geen invloed op. En kan de aanbieder dus geen beheersmaatregelen nemen of voorbereiden om de toename op te vangen. Deze bepaling achten we daardoor niet reëel. We verzoeken u deze te schrappen.

Reactie gemeente:

De aanbieder heeft geen invloed op de instroom bij de gebiedsbudgetten begeleiding, maar wel op de wijze waarop de ondersteuning wordt ingevuld (maatwerk of voorliggende voorziening of een combinatie van beiden). Bij HH heeft de hoofaanbieder wel invloed omdat hij de indicatiestelling doet. Wij zullen de formulering van het ventiel opnieuw bezien.

15**Uitvoeringskosten**

Door te werken met lumpsumfinanciering komen er extra taken voor de aanbieder bij. Zowel structureel als incidenteel in de eerste jaren. De eerste jaren zal de relatie opgebouwd moeten worden met eventuele onderaannemers en het voorliggend veld. Tegelijkertijd krijgt de aanbieder een aantal structurele taken erbij. Zoals het samen met de inwoner bepalen hoe de ondersteuning er uit komt te zien en welke ondersteuning het best passend is bij de inwoner. Dit zijn taken die de gebiedsteams nu uitvoeren. Daar horen de daarbij behorende extra administratieve lasten (zoals registratie) bij. Ook zorgen het contactbeheer met de gemeente en het structureel onderhouden van de contacten met voorliggend veld en onderaannemers voor extra structurele uitvoeringskosten. Dit is ook de ervaring van hoofdaanbidders in bijvoorbeeld Groningen en Emmen.

Verder missen we een cijfermatige onderbouwing waar u het percentage van 5% op heeft gebaseerd en op basis van welke feiten u er vanuit gaat dat de uitvoeringskosten zullen dalen naar 0%. Wij achten beide percentages niet reëel. Omdat de ervaring bij aanbieders in eerder genoemde gemeenten leert dat de uitvoeringskosten structureel 5% zijn.

Wij verzoeken u dan ook om in het ingroeimodel voor de uitvoeringskosten in de eerste twee jaar uit te gaan van 200% en in latere jaren van 100%. Met andere woorden: bij de berekening van het gebiedsbudget de eerste jaren uitgaan van 10% uitvoeringskosten en latere jaren van 5%.

Mocht u nog nadere toelichting willen op bovenstaande punten, zijn we graag bereid deze te geven. Ook blijven we graag bereid om mee te denken over andere onderwerpen. U kunt ons bereiken via dit mailadres of onderstaand telefoonnummer.

Reactie gemeente:

Wij zullen de percentages extra uitvoeringskosten gedurende de looptijd van het contract heroverwegen, maar 10% in de eerste jaren achten wij erg fors.

16**Aanleiding**

Uit de aanbestedingsdocumenten blijkt dat de gemeente het huidige perceel in 4 delen wil knippen en in deze 4 delen een aparte aanbesteding wil opstarten. Hieraan kleven nadelen die wij graag over het voetlicht willen brengen.

Achtergrond**Overweging 1)**

[Naam aanbieder] is nu de grootste aanbieder van WMO HbH in de gemeente Sudwest Fryslân. Efficiënt HbH dienstverlening aanbieden drijft hoofdzakelijk op 1 punt; schaalgrootte. Elke beweging die schaalgrootte beperkt drijft de kosten per gewerkt uur op.

Overweging 2)

Wij zien als aanbieder, die nu alle gebieden binnen de gemeente afdekt, een duidelijk verschil binnen de gemeentelijke gebieden. De kosten in het landelijke deel zijn bijvoorbeeld hoger dan die binnen de stadsgrenzen van Sneek. Nu kunnen wij die hogere kosten verdelen over een groter gebied waardoor er alsnog met 1 (scherp) tarief gewerkt kan worden. Er zal, bij opknippen, gewerkt moeten worden met verschillende tarieven. Een 1e nadeel ontstaat als 1 partij alsnog de aanbesteding wint in de verschillende gebieden. Dan moet deze partij in 1 gemeente gaan werken met 2 verschillende tariefsoorten. Dit maakt het werken nodeloos ingewikkeld. Een 2e nadeel ontstaat omdat wij vermoeden dat het te hanteren tarief in de stedelijke gebieden niet lager zal worden dan de huidige tarieven maar dat het wel hoger moet worden in de landelijke gebieden. Het zal dus kosten opdrijvend werken.

Toelichting

De kosten voor uren gewerkt in de HbH zijn hoofdzakelijk variabel (loonkosten) en weinig beïnvloedbaar. De kosten per uur worden door de CAO VV&T gedreven. Elke partij die HbH aanbiedt kan deze uur kosten deels beïnvloeden door de volgende zaken goed op orde te hebben:

- Reiskosten (km en tijd); hoe meer cliënten en hulpen in 1 gebied hoe efficiënter gepland kan worden
- Ziekteverzuim; spreekt voor zich
- Productiviteit; beïnvloedbaar door goed plannen; geen uitval, geen min-uren. Ook dit heeft grotendeels te maken met nabijheid/bereikbaarheid van medewerkers en cliënten.

Bovenop de variabele kosten per uur komen de vaste overhead kosten. Bepaalde overhead is niet te voorkomen en is grotendeels gelijk, onafhankelijk van de schaalgrootte van een bedrijf. Denk hierbij aan kantoorhuur/IT systeem/ARBO systeem-HR personeel/planners. De regel is hoe meer medewerkers in dienst; hoe lager de kosten per medewerker.

Omdat wij uitgebreide ervaring hebben in het werkgebied zien wij een groot nadeel in het opknippen van de gemeente in 4 percelen. Elke grens in het gebied betekent een efficiencyvermindering. Immers medewerkers kunnen slechts tot de rand van het gebied ingezet worden (als over de grens een andere aanbieder actief is) en dit beperkt hun inzetbaarheid. Wij werken nu over de grens van de gemeente heen en hierdoor kunnen wij personeel zeer efficiënt inzetten. Immers als een medewerker aan de rand van de gemeente woont kan toch de reistijd en aantal kilometers beperkt worden door ook aan de andere kant van de grens in te zetten. Daarbij geldt ook dat hoe meer cliënten en medewerkers je hebt in een gebied hoe beter de planning gedaan kan worden. Dit heeft grote voordelen voor cliënten en medewerkers. Dit laatste punt betekent dat het beperken van het aantal aanbieders in een gebied efficiency- en service verhogend werkt.

Voorstel ter overweging

Wij zouden, om bovengenoemde redenen, graag zien dat er niet geknipt wordt binnen de gemeente. Hoe groter het aan te besteden perceel hoe groter de efficiency voordelen. Tevens voorkomt niet opknippen dat er een nodeloos ingewikkelde tariefstructuur opgezet moet worden.

Hiernaast zien wij wel de voordelen van het aanbesteden aan slechts 1 partij. Juist die partij die heel de gemeente kan bedienen zal efficiënt kunnen werken en kan meehelpen de tariefstijging (buiten CAO om) zo beperkt mogelijk te houden.

Reactie gemeente:

Wij zullen de gebiedsindeling van de gemeente in vier delen handhaven, maar het staat u vrij om voor meer gebieden in te schrijven. Voor dienstverlening over de grenzen van een gebied heen zullen wij in het bestek nadere voorschriften opnemen. Wellicht zijn er ook mogelijkheden om als onderaannemer actief te zijn in een gebied dat u mogelijk niet gegund wordt.

17

Een laatste punt dat ik graag inbreng is een punt ter uitvraag in de aanbesteding. Wij zien dat er landelijk werkende partijen aanbestedingen winnen in gebieden waar zij geen kantoor hebben en ook geen kantoor plaatsen. Dit betekent dat al het geld de gemeente uitstroomt (behalve de lonen aan de hulpen). Er is geen extra werkgelegenheid voor personeel op het servicekantoor. Er wordt geen geld uitgegeven in de betrokken gemeente aan bijvoorbeeld ARBO, juridische ondersteuning, drukwerk etc. Een logische eis in de aanbesteding zou daarom zijn dat een groot percentage van de overhead kosten besteedt wordt in de gemeente waarin de aanbesteding plaatsvindt.

Reactie gemeente:

We zijn het met u eens dat de werkgelegenheid in het kader van deze aanbesteding van belang is, maar het is aanbestedingsrechtelijk niet mogelijk om daarover in het bestek aanvullende voorschriften voor op te nemen. Indachtig het geldende gelijkheidsbeginsel mag de gemeente lokale aanbieders niet bevoordelen of een 'opdrachtnemer' uit een andere gemeente/regio verplichten om hun bedrijfsinkopen te doen bij leveranciers in de gemeente Súdwest-Fryslân.

18

Vorige week hebben wij via dit emailadres een aantal vragen gesteld. Echter hebben we aanvullend nog een aantal vragen over het gebiedsbudget die we u middels deze mail aan u voor willen leggen (voor de volledigheid zullen we deze vragen ook via TenderNet opvoeren). In de bijeenkomst van 17 september is uitgelegd hoe de opbouw van het budget tot stand komt. Er zijn veel vragen gesteld waarop de gemeente ook uitgebreid antwoord heeft gegeven en er zijn aanpassingen gedaan in de opbouw van de tarieven. Echter hebben we ook nog wat vragen waar we nog geen antwoord op hebben.

- a. Het budget wordt berekend op een aantal variabelen en aannames maar stel dat deze heel erg afwijken van de werkelijkheid in 2022, of daarna?
- b. Op het aantal cliënten heeft de hoofdaannemer geen invloed, via de gebiedsteams komen de cliënten bij de hoofdaannemer met een plan en een beschikking. Stel dat het aantal cliënten veel meer worden dan berekend in het budget, welke mogelijkheden heeft de hoofdaannemer dan?
- c. Of als er minder cliënten doorverwezen worden door het gebiedsteam maar wel zwaardere zorg nodig hebben met als gevolg dat er meer uren zorg nodig zijn? Hoe wordt daar mee omgegaan?
- d. Komen er criteria of marges? En is het mogelijk om tussentijds aanpassingen op het budget te krijgen? Hoe gaat dat dan? Of is de hoofdaannemer verantwoordelijk en kan die alleen via de tarieven met onderaannemers proberen om het budget zo goed mogelijk te besteden.

Graag zouden we hierover in gesprek gaan. Op de agenda van 10 december, tevens laatste consultatiebijeenkomst, komt het gebiedsbudget niet naar voren.

We vragen u dan ook om nog een extra bijeenkomst over het gebiedsbudget te organiseren zodat er nog tijd genomen wordt om hierover van gedachten te wisselen.

Ook omdat het gebiedsbudget een belangrijk onderwerp is in de gehele aanbesteding.

Reactie gemeente:

- a. Als relevante variabelen en aannames erg gaan afwijken, dan zullen deze, voor zover de afwijking niet is gelegen in factoren bij de Opdrachtnemer, vanaf een bepaald afwijkingspercentage via het gebiedsventiel worden gecorrigeerd in het budget.
- b. Een cliënt komt niet met een plan en een beschikking. De gemeente bepaalt de doelen (het 'wat') en aanbieder bepaalt de inzet (het 'hoe'), daarna volgt pas een beschikking. Het ventiel biedt een oplossing als de instroom fors groter is dan waarmee gerekend is in het gebiedsbudget.
- c. In beginsel is dit geen reden voor aanpassing. Er zullen wellicht tegenvallers zijn, maar ook meevallers. Zie ook antwoord 6.
- d. Onder verwijzing naar antwoord a: het budgetventiel zal dusdanig worden opgesteld, dan de werking daarvan objectiveerbaar is en op basis van relevante kwantitatieve informatie in werking treedt. De datum van inwerkingtreding is beginsel zo spoedig mogelijk, dit in verband met de AMvB reële prijs. Deze AMvB geldt ook voor de relatie met onderaannemers. Ook zij dienen een reële vergoeding te ontvangen.

19

Vanuit [Aanbieder] zouden we het op prijs stellen om verder met jullie mee te denken over het gebiedsbudget ($L = P \times Q \times T$). Voor de virtuele tarieven (P) hebben we al mee kunnen denken en is dankzij jullie antwoorden veel duidelijk geworden. Daarbij hebben jullie zorgvuldig onze input gewogen en een aantal variabelen aangepast. Over de Q hebben we nagenoeg nog geen informatie uit kunnen wisselen. Dit geldt ook over de hoogte en totstandkoming van factor T.

Voor zover we begrepen hebben, is er nog één consultatiebijeenkomst op 10 december. In de uitnodiging zien we daar twee onderwerpen op staan, namelijk

- de aanbesteding met zaken zoals hoofdaannemer & onderaannemer, en
- de overgang naar de nieuwe werkwijze.

Dit lijkt erop dat er weinig tijd is om met elkaar van gedachten te wisselen over het gebiedsbudget. We zouden graag met jullie en de andere aanbieders/geïnteresseerden nog een aparte consultatiebijeenkomst hebben over het gebiedsbudget. Het is in onze ogen namelijk een belangrijk en groot onderwerp om met elkaar in gesprek te gaan, die van groot belang is voor het aanbestedingsbestek. Door er nu met elkaar bij stil te gaan staan, zal hierover tijdens het aanbestedingsproces veel onduidelijkheid kunnen worden voorkomen.

Bijvoorbeeld onderstaande onderwerpen zouden tijdens een eventuele aparte marktconsultatie met elkaar besproken kunnen worden.

Reactie gemeente:

Deze extra consultatie is gehouden op 11 januari jl.

20

Autonome ontwikkelingen

In hoeverre en op welke wijze houdt u bij het bepalen van het gebiedsbudget rekening met autonome ontwikkelingen, die zorgen voor een toename van het aantal inwoners met een maatwerkvoorziening. Voorbeeld is het abonnementstarief voor de HH. Dit is een door aanbieder-niet-beïnvloedbare factor, die wel groot effect kan hebben op het aantal inwoners dat gebruik maakt van WMO-ondersteuning. Ook is de (sterke) verwachting dat door Covid-19 straks méér inwoners begeleiding en ondersteuning nodig hebben als gevolg van stijgende psychische problemen. Welke afspraken maken we over dergelijke autonome ontwikkelingen met elkaar, hoe ziet het "ventiel" eruit als er meer/minder inwoners dan verwacht gebruik maken van WMO-ondersteuning? Graag gaan we hierover met u in gesprek.

Reactie gemeente:

Zie de antwoorden op de vragen 6 en 18a.

21

Factor T

In de presentatie van 26 en 27 oktober lezen we dat u verwacht dat er minder inwoners WMO-ondersteuning nodig hebben. Stevige ambities variërend van 5% tot 70%. Het werkelijk aantal inwoners is afhankelijk van het gebiedsteam. Zij zijn degenen die bepalen welke inwoners recht hebben op WMO-ondersteuning. De aanbieder heeft hier dus geen enkele invloed op. Wat gebeurt er met het gebiedsbudget als er slechts 20% minder inwoners gebruik maken van Groepsbegeleiding licht bij verstandelijk beperkten in plaats van de verwachte 40%. Het enige waar de aanbieder wel effect op heeft, is “Effect op het gemiddeld gebruik bij dat maatwerk”. Ook over dit “ventiel” gaan we graag u in gesprek.

Reactie gemeente:

Zie de antwoorden op de vragen 6 en 18a. De aanbieder heeft wel invloed op de wijze waarop de ondersteuning wordt ingericht. Het gaat niet om de afzonderlijke effecten per doelgroep, maar om totale effect op de populatie.

22

Factor Q

U geeft aan dat u uitgaat van de werkelijke declaraties in 2019. Dit is twee jaar later dan de ingangsdatum van het contract. In hoeverre houdt u rekening met ontwikkelingen die in 2020 en 2021 plaatsvinden? Een voorbeeld is het abonnementstarief HH dat op 1-1-2019 is ingegaan. Pas eind 2019 is het totale effect duidelijk geworden. De eerste maanden van 2019 zijn dus niet representatief voor een heel jaar en dus ook niet voor 2022 en verder.

Reactie gemeente:

Voor de aanbesteding Begeleiding wordt uitgegaan van de declaraties 2019 als basis. Voor de huishoudelijke hulp is 2020 de basis in verband met extra instroom als gevolg van het abonnementstarief. Via indexering en demografische prognoses worden deze basisbedragen vervolgens geactualiseerd naar het lumpsumbudget 2022 en volgende jaren.

23

Factor P

U heeft uitgebreid antwoord gegeven op onze vragen en een aantal variabelen heeft u herzien. Nogmaals dank daarvoor. Er zijn nog twee onderwerpen die we onder uw aandacht willen brengen:

- Ook bij begeleiding Basis is daadwerkelijk sprake van no-show. In antwoord 28 lezen we dat jullie er van uit gaan dat alleen bij specialistische begeleiding sprake van no-show is. Dit klopt dus niet en stellen voor om ook bij begeleiding basis rekening te houden met een no-show van 2%.
- Het verschil tussen lichtere en zwaardere dagbesteding zit hem in de groepsgrootte en de deskundigheid/opleidingsniveau van de begeleiders (functiemix). De kosten voor huisvesting en inventaris is in beide situaties hetzelfde. Het ligt dan voor de hand dat u consequent de NHC/NIC uit de WLZ door voert en er niet nog een afslag op doet zoals u in antwoord 46 omschrijft.

Reactie gemeente:

- De mate van no-show bij begeleiding Basis is naar onze mening niet van die omvang dat we daarvoor in de berekening van het tarief rekening mee moeten houden.
- We handhaven de NHC/NIC bij de dagbesteding. Dat bedrag is gebaseerd op de vergelijkbare lichte vormen van dagbesteding in de WLZ, bij vergelijkbare cliëntgroepen. Die hebben we naar beneden afgerond vanwege het feit dat de WLZ betrekking heeft op een andere cliëntenpopulatie dan de Wmo. Dit heeft overigens niet te maken met het onderscheid tussen lichte en zwaardere dagbesteding zoals in de vraag gesuggereerd.

NB: Hoewel de gemeente in deze consultatiefase voorafgaand aan de aanbesteding, alle vragen naar beste weten zo zorgvuldig mogelijk beantwoordt, kunnen aan de antwoorden geen rechten worden ontleend.